

Метод аналізу ЕКГ-сигналу на основі безперервного вейвлет-перетворення

Куракіна Т.В.¹, Твердохліб Ю.В.²

¹студент Запорізького національного технічного університету, факультета інформатики та обчислювальної техніки, кафедри Програмних засобів

²асистент Запорізького національного технічного університету, факультета інформатики та обчислювальної техніки, кафедри Програмних засобів

In this article the importance of electrocardiograms and their processing is justified. The method of continuous wavelet transformation of cardio signal is considered. Advantages and disadvantages of this method is identified.

ВСТУП

Метою дослідження є метод аналізу ЕКГ-сигналу на основі безперервного вейвлет-перетворення.

ОСНОВНИЙ ТЕКСТ

Електрокардіограма (ЕКГ) – метод дослідження серця, за допомогою запису на папір електричних коливань від серцевої м'язи під час її звичайної роботи.

У наші дні цей метод є найбільш поширеним за рахунок простоти у виконанні, швидкодії і нешкідливості у використанні. Важливим чинником є оптимальність співвідношення вартість/результативність.

Сигнал ЕКГ характеризується набором зубців, по тимчасовим і амплітудним параметрами яких ставиться діагноз. Зазвичай лікарі-кардіологи використовують для аналізу сигналу тільки креслярські інструменти. Така схема досить проста і надійна, але потребує багато часу. З розвитком комп'ютерної техніки стали з'являтися спеціалізовані комплекси, що дозволяють виявити серцеві захворювання. Програмне забезпечення - досить важлива частина подібних систем.

Обробка сигналу проходить в три основні етапи: фільтрація сигналу, аналіз даних і постановка діагнозу на основі цих характеристик.

Далі будуть розглянуто етап ідентифікації особливостей ЕКГ – одного з важливих кроків комплексного аналізу сигналу. Допущені на даному етапі помилки сильно позначається на лікарському висновку.

Аналіз основних характеристик електрокардіограми людини буде проводитися за допомогою алгоритму безперервного вейвлет-перетворення.

Вейвлети - це математичні функції, що дозволяють аналізувати різні частотні компоненти даних. Вейвлети мають істотні переваги в порівнянні з перетворенням Фур'є, тому що вейвлет-перетворення дозволяє судити не тільки про частотний спектр сигналу, але також про те, в який момент часу з'явилася та чи інша гармоніка. З їх допомогою можна легко аналізувати переривчасті сигнали, або сигнали з гострими сплесками. Крім того вейвлети дозволяють аналізувати дані згідно масштабу, на одному із заданих рівнів. Унікальні властивості вейвлетів дозволяють сконструювати базис, в якому подання даних буде виражатися всього декількома ненульовими коефіцієнтами. Ця властивість робить вейвлети дуже привабливими для стиснення даних, в тому числі відео-та аудіо-інформації. Дрібні коефіцієнти розкладання можуть бути відкинуті відповідно до обраного алгоритму без значного впливу на якість стиснених даних. Вейвлети знайшли широке застосування в цифровій обробці зображення, обробці сигналів і аналізі даних.

Розрізняють дискретний і безперервний вейвлет-аналіз.

Сигнал аналізується шляхом розкладання по базисних функціях, отриманим з деякого прототипу шляхом стиснень, розтягувань і зсувів (1). Функція-прототип називається аналізуючим (материнським) вейвлетом.

Вейвлет - функція повинна задовольняти двом умовам:

1. Середнє значення (інтеграл по всій прямій) дорівнює нулю.

2. Функція швидко убуває при $t \rightarrow \infty$.

У загальному випадку вейвлет перетворення функції $f(t)$ виглядає так:

$$W(x, s) = \frac{1}{s} \int_{-\infty}^{+\infty} \psi * \left(\frac{t-x}{s} \right) f(t) dt \quad (1)$$

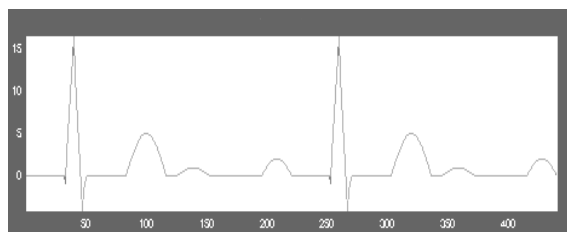
де ψ - функція-вейвлет, t - вісь часу, x - момент часу, s - параметр, зворотний частоті, $*$ - комплексно-поєднане.

Головним елементом в вейвлет-аналізі є функція-вейвлет. Загалом, вейвлетом може бути будь-яка функція, що відповідає двом вищезазначеним умовам.

Існує два різних шляхи проведення вейвлет перетворення: у часовій і частотній областях. При роботі в тимчасовій області ми маємо справу з функціями, аргументами яких є часові параметри, а у разі частотної - частотні.

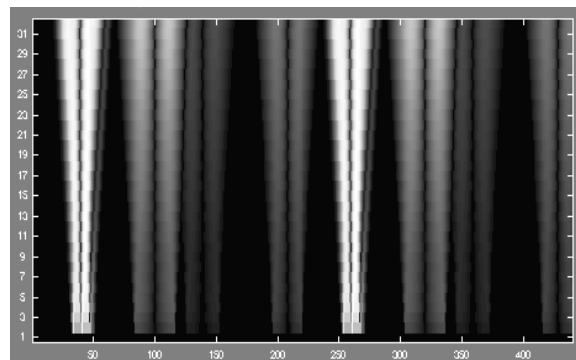
В якості материнського вейвлета підходить будь-яка функція, яка задовольняє двом вищезазначеним умовам.

З використанням стандартних засобів Matlab була побудована модель двох скорочень серцевого м'яза. Графічно вона має вигляд, представлений на рисунку 1.

Рисунку 1 - Модель ЕКГ в системі Matlab

Результати застосування апарату безперервного вейвлет-перетворення до даної моделі представлені на рисунку 2.

Рисунку 2 - Вейвлет-перетворення в Matlab

Основними перевагами використання вейвлет перетворень є:

— вейвлетні перетворення мають всі переваги перетворень Фур'є.

— вейвлетні бази можуть бути добре локалізованими як по частоті, так і за часом. При виділенні в сигналах добре локалізованих різномасштабних процесів можна розглядати тільки ті масштабні рівні розкладання, які представляють інтерес.

— базисні вейвлети можуть реалізуватися функціями різної гладкості. Недоліки:

— відносна складність перетворення.

ВИСНОВКИ

Вейвлет-аналіз кардіо-сигналів є досить перспективною областю досліджень, які можуть допомогти при визначенні та запобіганні серцевих захворювань.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Башашин М.В., Лукаш В.В. Разработка модуля анализа ЭКГ на основе непрерывного вейвлет-преобразования [Текст]: Учебно-исследовательская работа – Москва, 2000. 19 с.
- [2] Вейвлет-преобразование [Электронный ресурс]: Электронная энциклопедия – URL: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Вейвлет-преобразование> (13.03.2013)